

Spis treści

MARTA WIRASZKA, BARTŁOMIEJ GUTOWSKI Wstęp	7
--	---

ROZDZIAŁ I

SZTUKA I ARCHITEKTURA CMENTARNA 13

PRZEMYSŁAW MROZOWSKI Pochówek – nagrobek – mauzoleum: o upamiętnianiu zmarłych w Polsce średniowiecznej.	15
--	----

ZBIGNIEW BANIA Stan badań nad kaplicami grobowymi na ziemiach polskich w okresie nowożytnym	36
---	----

KRZYSZTOF STEFAŃSKI Kierunki badań nad kaplicami grobowymi i mauzoleami XIX–XX wieku na ziemiach polskich	43
---	----

MARTA WIRASZKA Kaplica grobowa małżonków Joanny Gryczik von Schomberg-Godulla i Hansa Ulricha von Schaffgotsch w Kopicach	56
---	----

MAREK MAKSYM CZAK Architektura, rzeźba, obraz, dźwięk. O trzech realizacjach na Cmentarzu Powstańców Warszawy	67
---	----

KATARZYNA CHRUDZIMSKA-UHERA Cmentarz na Pęksowym Brzyzku – nekropolia zasłużonych i galeria rzeźby zakopiańskiej	82
--	----

IGOR BORKOWSKI Cmentarze zakonne. Rekonesans badania tekstu kultury.	96
---	----

KRZYSZTOF BIELAWSKI Formy nagrobne i sztuka sepulkralna Żydów w Polsce po 1945 roku – zarys zagadnienia	105
---	-----

MIKOŁAJ JAN WITKOWSKI „Zginął grób i już nie ma grobu...”. O związkach materii, pamięci i trwania w kontekście mogił z nadszańskich wsi okolic Sieniawy.	116
--	-----

BARTOSZ PODUBNY Warsztaty kamieniarskie do 1939 roku. Główne ośrodki i obszary ich wpływów na terenie województwa podkarpackiego – wstęp do badań	126
---	-----

ROZDZIAŁ II

INSKRYPCJE NAGROBNE 139

MACIEJ RATAJCZYK

Kilka uwag na temat formuł wstępnych karaimskich inskrypcji nagrobnych w języku hebrajskim 141

ANNA SULIMOWICZ-KERUTH

„Pokój prochom, raj duszy”. Karaimskojęzyczne epitafia na współczesnych nagrobkach na cmentarzu karaimskim w Warszawie 150

URSZULA OLBROMSKA

O pamięci w kamieniu wyrytej... „Żony mężów – mężom swoim” – uwag kilka napisami nagrobnymi inspirowanych 159

ROZDZIAŁ III

CMENTARZ I GROBY W PERSPEKTYWIE HISTORYCZNEJ. 171

SERGIUSZ LEOŃCZYK

Cmentarze polskie na Uralu i Syberii od XIX do XXI wieku 173

ĐURĐICA ČILIĆ

Komu oni umarli? Cmentarz szpitala psychiatrycznego w Zagrzebiu 182

JAN TADEUSZ SKŁODOWSKI

Cmentarze, pomniki i tablice legionowe z I wojny światowej w Karpatach Wschodnich – znaki pamięci i tożsamości 191

PAWEŁ GLUGLA

Grobownictwo w świetle *Ewidencji grobów i cmentarzy wojennych z II wojny światowej* na wybranych przykładach powiatu tarnowskiego 199

MAGDALENA SZELAĞ-JAROSIŃSKA

Polskie cmentarze wojenne w Iranie 211

MONIKA TOMKIEWICZ

Cmentarz wojenny w Lasach Piaśnickich – największe miejsce martyrologii Polaków na Pomorzu 222

KACPER ROSNER-LESZCZYŃSKI

„A place i skwery w głębi miasta stały się cmentarzami”. Wybrane aspekty prowizorycznych pochówków w czasie szturm na Festung Breslau (styczeń 1945 – maj 1945) w świetle wspomnień mieszkańców 231

ROZDZIAŁ IV

OCHRONA I DOKUMENTACJA 245

JAROSŁAW MACIEJ ZAWADZKI

Groby senatorów II RP jako jedna z możliwości na dopisanie losów senatorów i Senatowi 247

MAGDALENA ABRAHAM-DIEFENBACH Cmentarze żydowskie na byłych terenach prowincji brandenburskiej, stanowiących obecnie część województwa lubuskiego i zachodniopomorskiego. Dokumentacja, stan zachowania, możliwości dalszych badań 255
ANETTA GŁOWACKA-PENCZYŃSKA AGNIESZKA WYSOCKA Cmentarz Nowofarny w Bydgoszczy – przestrzeń dla badań nad tożsamością miasta i dla badań inwentaryzacyjnych 268
BOŻENA GRABOWSKA Zagospodarowanie terenów dawnych cmentarzy ewangelickich na przykładzie Międzyrzecza w województwie lubuskim. 282
WIOLETTA PAWLIKOWSKA Sześć cmentarzy wielopolskich 291
MAREK SUCHOCKI Działalność Jadowskiego Stowarzyszenia Historycznego na XIX-wiecznym cmentarzu szkockich osadników 307
MATEUSZ JAN DZIEDUSZYCKI Miejsca spoczynku Dzieduszyckich – ochrona pamięci 317
ROZDZIAŁ V PRZYRODA I CMENARZ	329
EDYTA ROSŁON-SZERYŃSKA, LAURA CHUDECKA Problem zadrzewień i zieleni na cmentarzach powiatu augustowskiego. 331
SŁAWOMIR PAWEŁ MARKOWSKI Komemoratywny charakter mariawickiego klombu sepulkralnego w Felicjanowie . . 341	
ROZDZIAŁ VI CMENARZ I SZCZĄTKI LUDZKIE W ASPEKCIE PRAWNYM I ETYCZNYM . . . 351	
MAŁGORZATA BEDNAREK Sytuacja prawna cmentarzy żydowskich w Polsce 353
MARTA KRENZ-NIEDBAŁA Etyczne i prawne aspekty badań naukowych ludzkich szczątków kostnych pochodzących z wykopalisk archeologicznych 380
MACIEJ KARCEWSKI Ochrona prawna cmentarzy historycznych w praktyce. Przykład mogiłek w Białogórach na Sejneńszczyźnie 391
BIBLIOGRAFIA 405
Archiwalia 405
Opracowania 409
Strony internetowe 440